

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznani (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 278.

V Ljubljani, v ponedeljek 5. decembra 1892.

Letnik XX.

Jedinost, ki vse razjedinja.

Z Goriškega, 2. dec.

II.

Na II. oddelek članka „Obstanek cerkve in narodnosti“ nam je kratko odgovoriti. „Eдинost“ je jasno pokazala, kaj je, dokazala, kako je bil krvavo potreben „katoliški shod“. V sklepem članku „Eдинost“ ni povedala nič novega. Ponavlja misli prvega članka:

I. „Slovenci in drugi Slovani morajo svojo narodnost posebe braniti, in se ne morejo posebno opirati na pomoč cerkve, ker se v njej ni ponovila zanje organizacija, katero jim je bila privolila pred 1000 leti.“

To vprašanje zahteva pred vsem resnega študija. Mnenje, da je sv. Metod vsaj kmalu po smrti sv. Cirila opravljaj rimsko liturgijo v slovanskem jeziku, je sedaj, ko so znani kijevski listi in dunajski odlomki, znanstveno popolnoma utemeljeno. Zastopa je tudi prof. Jagić sam. Zato je ta beseda „organizacija, ki je dala cerkev Slovanom pred 1000 leti“, odločno nejasna in h kratu sega v pravice, ki spadajo jedino v področje rimskega papeža. Sicer je pa „organizacija“ bila pred 1000 leti taka, kakršna je danes, sv. Metod je ubogal papeža, in sv. Metoda, kot svojega škofa so ubogali njegovi verniki, v meševanje politične oblasti v cerkvene zadeve in obrekovanje in lažljivost nasprotnikov je pa uničila lepo se razvijajočo cerkveno pokrajino. Menda vsaj človeka, ki hoče resno misliti, poučuje sv. Metoda vek in njegova zgodovina, zakaj je potrebno zahtevati svobodno cerkev. Več ne moremo pisati tukaj, le to trdimo, da bi ne bilo Vihinga, če bi ne bilo Svetopolka in da bi ne bilo Vihingovih razdiralnih in zlobnih rovanj, če bi ne bilo Svetopolkovega vmešavanja tam, kjer ni bilo na mestu. Organizacija je bila tedaj taka, kot sedaj, le s tem razločkom, da naše liberalno javno mnenje škofom več ne pušča avtoritete.

II. „Tudi ko bi Slovani še toliko moralni bili, bi jih cerkev s sedajno organizacijo ne mogla rešiti nevarnosti, ki jim preti.“

Že v I. točki smo pametnemu človeku dovolj pojasnili. A da bi ne hvaležna „Eдинost“ spoznala, da tudi s sedajno organizacijo je ohranila Slovanom narodnost — bi bilo menda treba, da bi papež poklical posebno iz Istrije, Koroške, Primorske vse — katoliške duhovnike, mej njimi tudi Spinčiča, Mandiča, Volariča, Einspielerja, bi že videla, kako bi ultranacionalni italijanski in nemški liberalci zažigali kresove po gorah od vesolja gotovega neizogibnega poitalijančenja, ponemčenja! Zakaj pa se ravno v katol. naše duhovstvo najbolj zadirajo naši narodni nasprotniki? Ker vedo, da so jim glavna zapreka. In zakaj se ravno katoliško duhovstvo in sicer kot katoliško brez ozira na narodnost najbolj vpira razslovanjevanju. Ker jim dan za dnevom katoliška cerkev vest budi — da tudi Slovani imajo pravico do svojih pravic, kakor vsak drug narod.

Za ta nauk, ki more jedini dati Slovanom pogum obrambe, meče „Eдинost“ katoliški cerkvi v obraz — da ne stori ničesar za Slovane?

III. „Slovenci nočejo, da bi jih cerkev ali kdo drugi učil moralnosti in jih poboljševal v tej moralnosti še le potem, ko bi bili že potopljeni v germanskem, madjarskem ali italijanskem moriu.“

Draga „Eдинost“! Ali katoliška cerkev, predno koga krsti, spove, obhaja, poroči ali ga sili, da poprej obiskuje italijanski, nemški, ali madjarski otroški vrt, gimnazijo, da se iznenarodi, in ga še le potem krsti, nauči moralnosti itd.? „Eдинost“, ti obrekuje! Katoliška cerkev neče, da bi bili vsi latinci — ampak vsi katoličani. Ona hoče vse prenoviti na duhu, a jezik jim pušča. Ne cerkev, ampak cerkve sovražniki, tisti, ki se nauka cerkve „daj vsakemu

svoje!“ ne držijo v praksi, tisti hočejo vkraستي Slovanom — narodnost! Mesto da mečeš na cerkev kot tako kamenje — meči je raje na — liberalce, domače in tuje. Ti so pravi naroda škodniki, kajti prvi hočejo Slovincem ukrasti vero, drugi pa narodnost in vero!

Po vsem tem zavijanju in brezumju pride „Eдинost“ do sklepa, ki mora seveda ravno tako protiverski in nespameten biti, kakor so bile premise.

IV. „Iz tega pa sledi, da se je Slovanom boriti bolj ali manj nezavisno od cerkve posebe in s posebnim orožjem za svojo narodnost in sicer najprej za narodnost in potem še le za vero in cerkev. To ostane dokazana resnica, naj se potem razni ligisti podpisujejo kot Liga + 1 ali pa kot Liga + 1000“. Tako „Eдинost“.

Mi pa trdimo: Ravno navedeni sklep „Eдинosti“ je, naj se „Eдинost“ zvija kakor hoče, jasno brezbožen, ateističen nauk. Bog uči človeštvo jedino po cerkvi. Kdor je katoličan, mora to verjeti. Nezavisno od cerkve se boriti je isto kar: boriti se nezavisno od Boga, ne zменеč se za njegove nauke in voljo, ne zменеč se za vest. Ta nauk je oklic politike vspeha za dogmo, je oklic večje zvižace, večje fizične moči za — pravico. „Eдинost“! kam si zagazila!! Ako se drugi narodi nasproti nam poslužujejo onega živalskega prava, mi Slovenci, katoliški Slovenci, se nečemo in ne bomo! Kajti prepričani smo, da le moralna sredstva nas privedejo k končni zmagi — k Bogu. Prepričani smo, da je še dosti poštenih sredstev, ki imajo dovolj močij v sebi, da ni treba še slabih izposojevati!

Sredstva dobra, poštena, moralna, nam kaže — cerkev, nezmotljiva učiteljica, ki je poslana braniti vse preganjance, tudi narodnostne. Ako „Eдинost“ tega ne pojme, je znamenje, da cerkve-

LISTEK

Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1892.

IV. „Naše škodljive rastline v podobi in besedi.“

(Opisal Martin Cilenšek, profesor na deželni gimnaziji v Ptuj.)

Tako je ime botanični knjigi, katero poda Mohorjeva družba slovenskemu narodu v več snopičih.

Slavna družba sv. Mohorja je izdala do zdaj že precej naravoslovskih knjig. Družbin odbor je čutil že pred več ko tridesetimi leti, da je prirodno znanje eden bistvenih pogojev omikanja za vsak narod; vedel je pa tudi, da večina udov še ni godna za naravoznansko berilo; zato so leta 1859. dobili le nekateri udje „po razmeri in previdnosti“ „Naravoslovje ali fiziko“, katero je sestavil v domači slovenski besedi K. Robida.

Devet let pozneje se je pa družbi že zdelo primerno, da bero vsi udje popis „Domači in tujih živalij“, katere je prav primerno priredil za preproste Slovence rajni naš prirodno- in narodoljubni pisatelj Dr. Erjavec. Peterim snopičem „Domačih in tujih

živalij“ je sledilo še troje snopičev „Naših škodljivih živalij“. Prišli so iz istega spretnega peresa.

Leta 1889. in 1891. so pa prejeli Mohorjevi udje po eno fizično knjigo; nadaljevanja pa še pričakujejo.

Letos nas je pa „Družba sv. Mohorja“ razveselila s prvim snopičem „Naših škodljivih rastlin.“ — Tako podaja družba svojim udom zraven zabavnega tudi podučljivo in znanstveno berilo, v kolikor je to udom pristopno. Vsakovrstno berilo je potrebno! Ne moremo se zlagati s tistimi, ki menijo, da so za Mohorjeve ude, kateri so v veliki večini preprosti Slovenci, vse bolj vrednostne knjige pretežno umljive in zato neprimerne.

Večini pač bolj ugaja lahko pripovedno berilo, kakor vednostno opisavanje narave; gotovo bi ljudje raje brali o Robinzonu, kakor o koreniki strupenih kuric; res bi se prebrala dobra daljša povest desetkrat v vsakem iztisu; naravoslovska knjiga pa dobi komaj vsaka deseta po enega zvestega bralca, vendar nam to še ne dokazuje, da koristi zato dobra poučna knjiga manj, kakor zabavna. Tudi ni naš narod več na tako nizki stopinji, da bi ne mogel prebaviti kaj bolj vednostnega: Prav mnogi Slovenci segajo v svoji ukaželjivosti le po stvarnem berilu; tem se mora tudi ustreči! Naravoznanske

knjige tedaj niso neprimerne, ampak celo potrebne — samo prav morajo biti spisane: namenjene v prvi vrsti preprostem Slovincu, morajo biti tudi zanj prirejene in njegovemu duševnemu obzorju in njegovim potrebam primerno spisane! Ako pisatelj tej zahtevi ustrega, potem bo tudi naravoznanska knjiga dosegla gotovo svoj namen — vsaj v onih krajih, kjer delujejo vestni učitelji!

Poznavanje rastlinstva je kaj koristno. Da bodo pa Mohorjevi udje rastline bolj poznali in jih prav rabili, v to jim pomoreta dve letošnji Mohorjevi knjigi: „Domači zdravnik“ jim bo voditelj pri zdravilnih rastlinah; pri strupenih in škodljivih jim bo pa učiteljica in svariteljica knjiga naslovljena: „Naše škodljive rastline.“

Celo delo bo precej obširno; to sklepamo iz prvega snopiča, kateri nam je v rokah: le-ta pové, da bo vseh slik nad 500 — podaja jih pa še le 82; vse škodljive rastline se bodo obravnavale v sedmih oddelkih — ta snopič nam jih pa kaže v podobi še le 67 in v besedi okoli 90. V tem snopiču še prva vrsta škodljivih rastlin ni dokončana; zato sklepamo, da bo videl še precej bratcev.

Želimo, da bi knjiga res tudi za preproste Slovence dober in pripraven ključ do spoznanja škodljivih rastlin! — Upamo, da bo! Saj g. pisatelj ni

ne ga nauka ne pozna. „Edinost“ naj opozori na nauk cerkve magistrat tržaški in goriški, naj jih prepriča o obveznosti njegovi in videla bode, da Slovencem, ako se bode cerkveni nauk poslušal, ne bo treba več vzdrževati slovenskih šol z lastnim denarjem, šol, do katerih imamo kot državljani, davkoplačevalci in meščani že itak pravico.

Katoliški shod je bil Slovencem potreben! Dokazov imamo sicer že zadosti. A nov dokaz nam je — „Edinost“ Liga + 1.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. decembra.

Notranje dežele.

Državni zbor. Ker se je z dolgimi govori budgetna debata precej zavlekla, bode vlada zahtevala budgetni provizorij za nekaj mesecev. Državno-zborsko zborovanje se bode bajé prenehalo že 17. t. m. Budgetna debata se bode potem nadaljevala še le v marcu, ker bodo v januariju in februariju zborovali deželni zbori.

Levica in protisemitje. Strah in groza je bilo levičarjev, ko so slišali, da so protisemitje glasovali z vlado. V svojih listih se skušajo šiliti iz družbe grofa Taaffeja z Luegerjem in Schneiderjem, v resnici jih pa ta družba bolj peče, kakor vsi napadi Mladočeha Herolda proti levici. Na Dunaju se židovskim liberalcem že daje večina v mestnem zboru. Zahvaliti se imajo zanjo v prvi vrsti vladni naklonjenosti. Ravno tako je v dolnjeavstrijskem deželnem zboru. Naj vlada začne podpirati protisemite ali kristijanske socijaliste, pa liberalci zgubé Dunaj. Ta izguba bila bi pa zanje smrten udarec. Pomisliti je treba, da je levica centralistična, da teži na Dunaj. Če jej Dunajčanje obrnejo hrbet, potem levica zgubi nekako pravico do svojega obstanka in tudi ni najmanjše dvojbe, da bi hitro jela razpadati. Poraz liberalne stranke na Dunaju bi gotovo ojačil protiliberalce po vsej Avstriji in lažil liberalizmu zaklenkal bi mrtvaški zvon. Ker Lueger in tovariši neso tako nasprotni katoliški veri in narodni enakopravnosti, kakor židovski liberalci, mora vsacega pravega Avstrijca veseliti, če dobé večji vpliv.

Mladočehi. Poljskemu listu „Przeglad“-u se piše z Dunaja, da imajo Mladočehi najlepšo priložnost, da popravijo svoje dosedanje politične napake. Mladočehi so pa slepi in se boje za svojo popularnost. Volilci bi spoznali, da je vsa opozicija proti Staročehom bila iz trte izvita, ako bi sedaj se iz oportunizma pridružili drugim desničarjem. Sicer je pa biti zanje v opoziciji prijetnejše, ker se ni treba lotiti pozitivnega dela. To, kar piše ta poljski list o Mladočehih, se vjema popolnoma s tem, kar smo že mi pisali. Mladočehi ne morejo zatajiti preteklosti, če nočejo postati smešni. Ali njih sedanje postopanje je tudi nevarno, kajti volilci bodo tudi spoznali, da se po tem potu ne pride do cilja.

Dispozicijski zaklad ni odklonjen zaradi levičarjev, temveč zaradi malomarnosti desničarskih poslancev. Dočim so levičarji, Mladočehi in nemški nacionalci skoro polnoštevilno se udeležili glasovanja, je desničarjev jako veliko manjkalo. Samo iz Hohenwartovega kluba jih je manjkalo deset, sevéda v prvi vrsti Dalmatinci. Od Coroninijevega kluba, ki je tudi glasoval za dispozicijski zaklad, jih je sedem manjkalo. Nekateri desničarji se menda zaradi tega niso hoteli udeležiti glasovanja, ker grof Taaffe noče izrecno se odločiti od levičarjev, torej vladi niso hoteli izkazati zaupanja. Odklonitev dispozicijskega zaklada posebnih posledic hitro ne bode

imela. Samo mej levice in grofom Taaffejem se je naredil precej širok propad. Levičarski listi preté, da levica ne bode podpirala vlade pri izvrševanju vladnega gospodarskega programa. To pa ni nobena taka škoda. Levica bi s svojim sodelovanjem itak bila delala le na to, da bi vse reforme bile v korist le bogatinom, dočim se z njimi hoče pomagati manj premožnim stanovom.

Pirhova zmaga. Levica je zmagala pri posvetovanju o dispozicijskem zakladu, ali zmaga nikakor ni prav vesela. Le prejasno se je pokazalo, da Plenerju še veliko več manjka do večine, kakor grofu Taaffeju. Levičarji so zmagali le s pomočjo Mladočehov. Ti pa gotovo niso proti Taaffeju glasovali levičarjem na ljubo, in ko bi Plener postal ministerski predsednik, bi ga gotovo ne podpiral nobeden Mladočeh. Dr. Herold je naravnost povedal, da v boju proti levičarjem so slednjemu pripravljeni pomagati. Več Mladočehov se tudi že glasovanja ni udeležilo, ker ni hotelo glasovati z levičarji. Poljak Jaworski je pa tudi jako odločno povedal, da nikakor Poljaki ne vstopijo v večino, v kateri bi ne bilo Hohenwartovega kluba. Ta izjava poljskega kluba je bila najhujši udarec za Plenerja. Brez Poljakov nima levica večine in Poljaki se pa za nobeno ceno ne ločijo od Hohenwartovega kluba. Ta izjava je naredila levičarsko vlado nemogočo. Ko bi tudi grof Taaffe odstopil, bi pri sedanjih razmerah Plener ne mogel postati naslednik njegov.

Vnanje države.

Francoska ministerska kriza. Kazimir Perier ni mogel sestaviti ministerstva in je Carnot to naročil Bourgeoisu. Ko bi pa ta ne mogel, bode pa predsednik poklical Freycinetu, ki je sestavil že marsikako vlado.

Srbija. V Srbiji se razmere za radikalce polagoma vedno neugodnejše sučejo. Liberalci so le dosegli, da se je začelo glasovanje o nezaupnici mestnemu zastopu v Belemgradu. Po srbski ustavi mora mestni zbor odstopiti, ako dobi tako nezaupnico in začasno upravo prevzame vladni komisar, dokler se ne izvrše nove volitve. Glasovanje je izpalo za vlado jako ugodno, 3230 glasov je proti in le 54 za sedanji mestni zastop. Nikakor ne bode več dolgo, da dobi Beligrad liberalen mestni zastop. Ta poraz radikalcev bode pač tudi močno vplival na deželo in radikalcev nade, da zmagajo pri volitvah v skupščino, so se precej pomanjšale. Tacega poraza sami radikalci neso pričakovali. Nekaj več glasov bi že bili dobili, da neso sami začeli odgovarjati privržencev, da naj nikar ne glasujejo, ko so že bili spoznali, da gotovo propadejo.

Bolgarija. Ministerski predsednik je bil sklical več poslancev in jib je popraševal, kako mislijo o premembi ustave. Vredil naj bi se v ustavi knežev naslov in podeljevanje redov. Število poslancev naj bi se pomanjšalo za polovico, osnovali naj bi se dve novi ministerstvi in dovolilo, da se smejo knezovi potomci vzgajati v kateri veri koli, ne le v pravoslavni. Če bode videti, da je moč, dobiti večino za te predloge, bodo se predložili sobranju. Shod poslancev bajé še ni nič gotovega izrekel. Na upor utegnejo zadeti določbe o pomanjšanju števila poslancev in o vzgoji kneževih potomcev. Premembi ustave more najprej pritrditi z dvema tretjinama navadno sobranje, potem se pa skliče veliko sobranje, ki še le definitivno premeni ustavo, sklepajoč tudi z dvetretjinsko večino.

Budgetna debata v nemškem državnem zboru. Prvo branje budgetne predloge se je končalo. Poljak Koscielski je izjavil, da se Poljaki še neso odločili o vojaški predlogi. Počakati hočejo kako bode komisija predelala predloge. Kar je po-

trebno za vojaštvo, so Poljaki vselej dovolili in bodo tudi sedaj. Zavračati pa mora on trditelj, da Poljaki hrepene po vojni, da razpade potem Rusija ali pa Prusija. Šli bodo hrabro v boj, če se začne, ali hrepene pa ne po vojni. On obžaluje, da liberalci tako sovražijo Poljake. Bieckert je pa odgovarjal Koscielskemu, da so le zaradi tega nasprotni Poljakom, ker so Poljaki nazadnjaški. Potem se je izrekel proti vojaški predlogi. Ljudske stranke pristaš Herman se je tudi izrekel proti vojaški predlogi. Vnanjo politiko Caprivijevo on odobrava, notranja se mu pa zdi prenazadnjaška. Caprivi je odgovarjal govornikom in pobijal njih pomisleke. Vsa debata je bila taka, da bi bil vsakdo mislil, da ne gre za budget, temveč za vojaško predlogo.

Izvirni dopisi.

Iz Rima, 30. novembra. (Raznoterosti.) Dne 22. novembra je imela zopet kongregacija (ss. rituum) zborovanje, pri katerem so bili dovršeni dekreti, s katerimi so bile proglašene junaško čednosti božjih služabnikov Janeza d' Avila, dušnega vodnika sv. Terezije, in Leopolda Dalle Gaiche, brata iz reda sv. Franciška, kot dokazane in kot avtentični čudeži, ki so se zgodili na njune prošnje. Ta dva bodeta poleg drugih tekem bodočih slavnostij o priliki škofovske petdesetletnice sv. Očeta zveličanim proglašena.

Proglašenje se bode vršilo dne 8. in 22. januarija, 5. februarija, 5. in 12. mares in 16. aprila v veliki dvorani nad vhodom v cerkev sv. Petra.

V torek, 22. novembra, na praznik sv. Cecilije, so bile mnogoštevilno obiskane katakombe sv. Kalista, kjer je ležalo več stoletij truplo mlade mučnice. Na praznem grobu te svetnice so se od ranega jutra darovale sv. maše in ob polu 11. uri je msgr. de Waal, rektor nemškega hospica „Campo Santo“, imel slovesno sv. mašo, pri kateri so péli učenci gregorijanske šole.

Nato je znani raziskovalec katakomb, de Rossi, predaval v francoskem jeziku pred mnogoštevilnim občinstvom. Bili so navzoči večinoma tujei, kajti domačini, potomeci tisočarih krščanskih junakov, se malo zanimajo za ta sv. mesta.

Kakor se mi zatrjuje, obiskujejo ta nekdanja podzemeljska svetišča k večjemu starinoslovci.

Popoldne je bil v katakombah spreved z litanijami. Prav slovesno se je praznoval ta dan v baziliki sv. Cecilije v mestnem oddelku „Trastevere“, kjer počiva truplo sv. Cecilije!

Pontifikalno sv. mašo je daroval kardinal Rampolla, titular te cerkve. Med sv. mašo se je razlegalo po veličastni cerkvi krasno petje v modernem stilu, katero vedno privablja mnogo Rimcev, ki pa se navadno ne zmenijo mnogo za božjo službo, temveč oltarju obračajo hrbet ter zijajo na kor.

Kakor je morda nekaterim čitateljem znano, je v Rimu pri karmelitskem samostanu cerkev Matere Božje „della Vittoria“, sezidana leta 1622 v spomin zmage katoliške armade na Beli Gori leta 1620. V tej cerkvi je bila mala podoba Matere Božje, slikana na les, katero je karmelit o. Dominik v belogorski bitvi nosil pred cesarsko orlado. Podoba pa je pred kakimi 60 leti zgorela, na nje mesto so postavili verno kopijo one podobe. Marijinega imena se v tej cerkvi praznuje spomin osvobojenja Dunaja od Turkov za papeža Inocenca XI, leta 1683.

Dne 15. nov. je bila v cerkvi Matere Božje „dell' Anima“ slavnost v proslavo bl. Alberta Velikega. Slavnostni govor je imel znani učenjak dominikan o. Denifle, ki deluje v vatikanskem arhivu. Albert Veliki je kot arhitekt položil temelj školastiški filozofiji, na katerem je njegov učenec sv. Tomaž Akvinski zgradil veličastno baziliko filozofije.

Dne 26. novembra je tukaj umrl italijanski mornarski minister Pakoret di Saint-Bon, rodом Francoz. Včeraj je bil pogreb. Celo dopoldne je bil po ulicah v obližju mrliške hiše in dalje do pokopališča grozen vrišč. Na tisoče in tisoče ljudstva se je gnetlo ob straneh po ulicah, koder se je pomikal mrtvaški spreved, katerega se je udeležilo do 1000 mornarjev in mnogo drugih oddelkov laške armade s tremi godbami. Bil je v resnici slikovit prizor, sevéda brez križa, dasi je bil rajni previden pred smrtjo. Ali bil je minister in kot tak je tu — v Rimu moral na vnanje kazati pred smrtjo in kot mrlič brezverski obraz.

Pogreb je bil sicer v resnici vreden ministra. Za krsto so šli državni dostojanstveniki, vsi ministri v uniformi, predsednik senata Farini, zbornice Za-

pozabil, komu je spis namenjen. To priča knjiga sama:

1. Razdelitev je v vsem primerna. Škodljive rastline so razvrščene po kraju in načinu škodovanja v sedmem oddelku. Le taka razdelitev mora ugajati na tem mestu, vednostna ne!

2. Pred popisovanjem posameznih rastlin je potreben uvod v rastlinstvo sploh. Prav, da precej skrcen; saj bo še tako prerad odstranil marsikatero preprostega bralca od nadaljnjega čitanja, in čitatelj bo tako težko prišel do bolj mu dostopnega praktičnega dela.

3. Ker se nazivljejo pogosto iste rastline po raznih krajih različno, ker se pa vendar po imenu stvar najhitreje spozna, ugaja nam knjiga, ki nam prinaša pri nekaterih rastlinah do 17 imen. (Ime „strupena zlatica“ se sicer lahko pridevuje vsem zlatiscam, ker strupene so vse; ker je pa tudi v imenovanju potrebna edinost, omenjamo, da naša knjiga tako imenuje ono zlatice, ki se latinski imenuje Ranunculus Thora; J. Tušek pa tako nazivlje tako imenovano Ranunculus sceleratus.)

4. Opisovanje posameznih rastlin je natančno večkrat celó živahno. Prav zanimivo so opisane bolj navadne in zato tudi bolj nevarne strupene rastline; n. pr.: črni teloh, lisjak, vrtni mak, volčja črešnja.

Posebno lep je opis dišeče vijolice in pa povsod že preveč znanega tobaka.

5. Tudi vpodobljene so rastline precej dobro; sevéda bi ugajale slike še bolj, če bi bilo njihovo velikostno razmerje k rastlinam v naravi bolj stalno, ali če bi bilo vsaj razmerje označeno!

6. Knjiga ne popisuje samo škodljivih rastlin, marveč pripoveduje tudi, kje in kdaj se rastlina dobiva, kako in s kakošnimi nasledki škoduje, kako se je varovati škode. Svetuje se tudi, kako naj ravna tisti, ki je bil tako nesrečen, da se je zastrupil.

7. Posebno bodo vabili k marljivemu čitanju preproste bralce zgodovinski dogodki — razne nesreče, ki so se pripetile zaradi neprave uporabe strupenih rastlin. Navaja se skoro 60 takih dogodkov. Zeleli bi pa, da bi se bile vsaj nekatere nesreče bolj živo naslikale! Vpliv bi bil še zdatnejši.

8. Jezik je čist, jezikoven slog prav lep! Le nekaj samo v nekaterih krajih znanih besed je v knjigi. Malenkostne pomanjkljivosti smemo prezreti in potem lahko rečemo: Knjiga „Naše škodljive rastline v podobi in besedi“ je vredna, da pride v tolikem številu med Slovence. Upamo, da bo knjiga našla mnogo bralcev in dosegla tudi svoj namen!

Gospod pisatelj bo prav zelo ustregel Mohorjevemu udom, ako popiše poljudno in v kratkih potezah še posebno zanimive inozemske rastline!

nardelli, mnogi senatorji in poslanci, do 16 podadmiralov, 12 generalov itd. Vencev so peljali za krsto tri vozove. Najlepši je bil kraljev z napisom: „All' ammiraglio di Saint-Bon Umberto I. — onore ed affetto“.

Od poslaništev sta položili vence le angleško in nemško. Posebno pomenljiv pa je bil zadnji venec iz Trsta, ki je imel napis na črnem traku: „All' suo ammiraglio — Trieste“.

Komentara pač ni treba razsodnim čitateljem, dasi me erbé in pečejo prsti.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. decembra.

(Dvesto zlatih kron) daroval je „Katoliškemu tiskovnemu društvu“ deželne bolnišnice ljubljanske primarij, blagorodni gosp. dr. Vinko Gregorič, kateri se je ravnokar vrnil z Dunaja. Bog živi velikodušnega podpiratelja katoliškega tiska ter mu stotero plačuj prelepo Miklavžovo darilo!

(Slovensko gledališče.) Pri včerajšnji slovenski predstavi je bilo gledališče razprodano, kar je za slovensko gledališče nekaj redkega in posebnega. Znana igra „Zapravljivec“ privabila je toliko radoznalcev v gledališče. Igra sama je znana; igralci so svoje vloge v obče izvrševali prav povoljno. Pri predstavi je bil nekaj časa navzoč deželne vlade voditelj dvorni svetnik baron Hein z gospo soprogo.

Poučni in zabavni večer konservativnega obrtnega društva. V prostorni lepi dvorani rokodelskega doma se je sešlo včeraj ob 5. uri precej občinstva, z velike večine obrtnikov, katerih mnogo je pripeljalo tudi svoje družine seboj. Po pozdravu predsednika, g. Regalija, nastopi, živahno pozdravljen, g. kustos deželnega muzeja, profesor Alfonz Müllner, in prične svoje vrlo zanimivo predavanje o kovanju denarja. V uvodu razlaga, da je denar latinska beseda (10 asov = desetica = denarius) in da so v našem besede pomeni denar začeli rabiti najprej Peržani kakih 700 let pred Kristusom. Njihovi denarji so bakreni in poznajo se po tem, da imajo vase vtisnjenega kleččega strelca. Na starejših denarjih drugod se nahaja bik ali vol. To prihaja odtod, ker so v stari dobi imeli kot menjalno sredstvo to vrsto domačih živalij; odtod tudi latinsko ime pecunia (pecu = živina); pri Homerju kacihi 1000 let pr. K. se še cenijo po volih. Najboljši denarji so s prve dobe rimskih cesarjev; potem pa se mestu srebra rabi le še baker, malo posrebrjen. Dioklecijan je zopet vredil denarne razmere v rimski državi. Podobe in črke so v starem času vtolkli v denar; v srednjem veku so jeli po nekod (n. pr. v Solnogradu) rabiti dva valčka, mej katerima se je vtisnil novic in h krati dobil svoje znamenje. — Gospod govornik je na to prešel na naš čas, pojasnjeval, v čem obstaja zlata, v čem srebrna veljava in jako temeljito pripovedoval, kako se denar kuje, in sicer od trenutka, ko se stopi kovina, do tedaj, ko je že gotov in očiščen. Pripovedoval je, kakšna znamenja rabijo pri nas pri punciranju in kaj da pomenjajo. Razven Turčije in Prusije branijo vse države svoje podložnike, da jih pri kovanju srebra ali zlata ne more nobeden goljufati, vse namreč puncirajo zlato in srebrne izdelke. V novejšem času jeli so rabiti takozvano novo zlato, ki pa ima mej 1000 gr. — le 250 gr. zlata, drugo samo baker. Predavanje je bilo vsprejeto s splošnim zanimanjem in prav iz srca je bil vsak navzočih hvaležen g. govorniku. V vseh imenu mu je zato govoril gospod predsednik nekaj besedij v zahvalo in pristavil vseh prošnjo, naj bi gosp. profesor še kedaj blagovolil razveseliti konservativno obrtno društvo s kakim predavanjem. — Vesele se je potem še nekaj časa občinstvo zabavalo. Mi si pa ne moremo kaj, da bi na tem mestu svojega priznanja ne izrazili odboru konservativnega obrtnega društva, ki tako izborno umeje svojo nalogo v naših dneh. Če je kaj potrebnega, potrebno je brez dvojbe te vrste društveno življenje, kakor je goji omenjeno društvo. Zato, Bog daj srečo!

(Umrli) je danes zjutraj ob 8. uri nenadoma osmošolec gosp. Pavel Schemerl, sin dvornega svetnika pri kranjskem namestništvu, gosp. Aleks. Schemerla.

(Smrt na ulici.) V soboto opoldne zgrudil se je, zadet od kapi, na av. Petra čisti tik Vilharjeve hiše krojaški pomočnik pri g. Meršolu, — 50letni J. Poje, in je na licu mesta izdihnil svojo dušo. Pokojnika, ki je imel pri sebi večjo prihranjenost

denarno svoto, prenesli so postreščeki k sv. Krištofu v mrtvašnico.

(Prestavljen) je konjeniški stotnik gosp. Ed. Hanslik v Drohovce, na njegovo mesto na Selo pri Ljubljani kot vodja vojaškega oddelka za žrebčarijo iz Pizeka g. Jan. Beutler pl. Heldenstern.

(V Ribnico) pride kot namestni voditelj notarijata c. kr. notarski kandidat g. Emil Orožen.

(Nevarno je zbolel) za pljučnico č. g. Jakob Pavlovčič, kapelan v Višnji Gori. Priporoča se svojim sošolcem in prijateljem v molitev.

(Osebnost.) Dr. Vinko Gregorič se je vrnil v Ljubljano ter prevzel zdravniško prakso. Tudi prevzame kot novoimenovani primarij vodstvo bolniškega oddelka dermatologičnega.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je prvomestniku izročil danes veledušen kronin dar: 200 kron v zlatu — gosp. primarij deželni bolnici, dr. Vinko Gregorič. — Novemu družbenemu pokrovitelju srčna hvala in zaslužena slava!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Nevarni ptič v — luknji.) Iz Trsta se nam piše: V Trstu so 2. t. m. vjeli znamenitega ptiča. Pred kratkim opozorilo je ministerstvo vse redarstvene oblasti, naj dobro nadzorujejo takoimenovane semnarje z žensko poštenostjo. 25. novembra je levovska policija naznanila tukajšnji policiji, da se znani mešetar (zvodnik-Kuppler) Leib Grünberg iz Černovic napotil v Bombay via Trst in da ima seboj eno tako nesrečnico. Prijeli so ga v Trstu. Ž njim je bila neka Sali Keller iz Jeserzany in jedenindvajsetletna Regina Delfiner iz Zielimeč, ki naj Boga hvali, da so jo rešili iz roparskih krempljev. Pri vseh treh so dobili denarja in mnogo dragocenosti. — Taka je židovska drznost nasproti kristijanom, in potem nekateri še povprašujejo, odkod antisemitizem.

(Iz Smlednika) se nam poroča 4. decembra: Danes zjutraj je umrla v Hrašah po kratki bolezni 85 let stara Marijana Burger mati občestinskega g. župana in posestnika Antona Burgerja. Priporoča se blaga pokojna prijateljem in znancem v molitev. — Meseca novembra je v tukajšnji fari umrlo 16 oseb, v tekočem mesecu pa tudi že 4 osebe. Večinoma mrjejo otroci in stari ljudje.

(Iz Gorice) se nam poroča: C. gospod Anton Pipan, do zdaj vikar v Lokoveu na Kanalskem, imenovan je vojnim kapelanom c. kr. mornarice v Pulju. — Umrli je nagle smrti Karol Favetti, občinski tajnik v Gorici. Kot tajnik vodil je sam vsa municipalna opravila. Bil je zares za župana in za starešinstvo. Služboval je 40 let. Zlagal je tudi pesmi v furlanskem jeziku. Slovencem ni bil nikoli prijatelj. N. v m. p. — Poulični pobalini so omazali z blatom belo obleko nekemu o. dominikancu, ki se zdravi v Rudolfinu v Gorici. Po pravici nazval je naš gospod župan take Goričane: cittadini gentilissimi, po naše: neotesani klini.

(Nova Pošta) se je otvorila v Rubijah pri Gabrijah-Sovodnjah na Goriškem.

(Božične pesmi.) Za Božič priporočata P. Angelik Hribar in P. Hugolin Sattner 13 predlanskih izdanih božičnih pesmi za mešan zbor, iztis po 50 kr., s pošto 3 kr. več. Dobé se v ljubljanskem frančiškanskem samostanu. Pevovodje, božič je blizu, sezite po pesmih, dokler jih je še kaj!

(Neznanje nemščine — kaznjivo dejanje!) Kako je pri nas z narodno enakopravnostjo, kaže sledeči slučaj, o katerem poroča zadnji „Mir“: C. kr. okrajni sodnik Pichs v Svincu (Eberstein) na Koroškem, dal je kmeta Jožefa Kolmana p. d. Kranjca iz Brankovica vtakniti 24 ur v luknjo, ker mu ni znal — nemški odgovorjati! — Kmet je prosil, naj se mu dá tolmač, ker sam ni zmožen nemškega jezika in je zato pripeljal tudi svojega sina s sabo, ki je zmožen slovenskemu in nemškemu jeziku, da bi leta posredoval pred sodnijo, a sodnik, ki ima oblast tudi nad 800 Slovenci svoje sodnije, ni hotel o tem ničesar slišati, marveč je zapil nad kmetom: „Warte, ich werde dich schon deutsch lehren“, in ga je poslal v zapor! Drugi dan skušal je i sodnijski sluga svojo „moč“ nad jetnikom, češ: „No, hast jetzt schon deutsch erlernt?“ Kot hrano je dobil kmet ves ta čas le hlebeček kruha za 5 kr., za kojega je pa moral plačati 8 kr. — Tamu dogodku pač ni potreba nobenega komentara. To je sramota za „liberalni“ 19. vek! — Nadejamo se trdno, da bodo v tem oziru storili slovenski državni poslanci odločne korake.

(Iz celovške škofije.) Na mesto umrlega vodje dub. semenišča v Celovcu, velečast. o. And. Koblarja, imenoval je prečast. o. provincial avstrijske provincije Jezusove družbe, za vodjo dosedanjega podvodjo velečast. o. Maks. Huberja S. J. Za podvodjo pride čast. o. Rud. Handmann S. J. iz Kalksburga.

(Iz Novega Mesta) se nam poroča 3. decembra. Naša železnica dobro napreduje. Lokomotive vže čujemo — toraj prej nego Kočevci. Prevaža zemljo, kamenje. — Brez nesreč pa ni grajenje. Predvčeranjem sta se precej poškodovala dva delavca pri razstreljanju kamenja — včeraj pa smrtno tretji pri vožnji. Zvrnil se je nanj „lori“. Umrli je nekaj ur po poškodbi.

(Lega nazionale) jako pridno deluje za svoje pogubne namene. V slovenski vasi v sv. Križu hočejo ustanoviti laško šolo in celo nekaj našega rodu mož je dalo darove v ta namen. Laški živeli je že sam na sebi jako trdoživ in nevaren vsakemu drugemu. To vidimo vzlasti na južnem Tirolskem, koder se vedno bolj poitalijančujejo še pred nedavnim scela nemške vasi in trgi. Če ga poleg vseh mero-dajnih krogov začno podpirati še Slovenci, potem se bo naše število še — krčilo. Žalostna nam majka!

(Križ v šoli.) Po mestnih laških šolah tržaških se jako jasno kaže židovski vpliv in tem, da nimajo nikoder podobe Križanega. Žalostno je, da tudi v Rojanu v I. razredu nimajo križa.

(Nova posojilnica) se snuje v Kobaridu na Goriškem.

(V Bolcu) so ustanovili mlekarско zadrugo, ki prične 15. dec. svoje poslovanje. Želimo mnogo uspeha!

(Agitacijski odsek.) Za predelsko železnico se je sestavil pred kratkim v goriški trgovinski in obrtniški zbornici. V širjem odseku (14 članov) je 5 Slovencev; v ožjem samo dr. N. Tonkli. — Vipavska železnica se pa uprav sedaj meri.

(Bolniško in podporno društvo pomočnih uradnikov za Kranjsko) imelo je dne 1. t. m. svoj izvauredni občni zbor, ki je bil nenavadno dobro obiskan, kar opravičuje nado, da je vendar enkrat prenehala ona mlačnost do napredka in do imenovanega društva sploh, s katero se je dosihmal odlikovala velika večina članov napominanega stanu. Razprava o jedini točki dnevnega reda: predruženje društvenih pravil, bila je pa tudi, vdeležbi primerno, jako živahna. Prenaredbi tej pritrdil je zbor jednoglasno. Preosnovanje društva izvršiti se ima v smislu zakona z dne 30. marca 1888. l., drž. zak. št. 33, to pa, če le moči s 1. d n e m j a n u v a r i j e m 1893. leta, kar je odvisno od dovoljenja preosnove in odobrenja pravil od strani visokega ministerstva. Društveni člani dobivali bodo v slučaju obolelosti bolniške podpore po 1 gld. na dan skozi 20 tednov, oziroma oskrbovali se bodo isti v bolnici. Poleg bolniške podpore jim gre še zdravniška pomoč in zdravlila. Mesečni doneski odmerjeni so na 1 gld. Naslov društvu slove: „Bolniško in podporno društvo pomočnih in privatnih uradnikov za Kranjsko“. Društveniki oproščeni bodo pripadati okrajnim bolniškim blagajnicam, kar bode izvestno ugajalo vsem, pred vsem pa zunanjim članom. — ut —

(Razglas.) Pri c. in kr. topničarskem orožniškem skladišču v Olomucu bode se dne 20. decembra t. l. prodalo potom ustne dražbe in pismenih ponudeb več starih predmetov iz jekla in železa, kakor: nožnice za sablje, kolesne šine, osi, verige, cevi od pušk, sablje i. dr.; potem predmeti kakor: zavrženo usnje, platno, raznovrstne cunje, debeli skiejeni papir itd. Razglas obsežajoč seznam v prodaj postavljenih predmetov in dražbene pogoje, pogleda se lahko tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Z Reke) se nam piše; 29. p. t. je odplula iz naše luke velikanska angleška barka, katere je sém prinesla 45.000 met. stotov riža. Prazna nas ni hotela zapustiti. Zaradi tega je vzela sē seboj 400 železniških vozov dog za sode. Z njo je tudi odšlo 16 vrlih Kostrenčanov. Želimo jim srečno vožnjo in srečen povratek. Isti dan okoli 4. ure popoldne je pa k nam priplul parobrod „Bathory“, kr. pomorskega društva „Adrije“. Prišel je od Tranija, Barija in Barlette ter prinesel 1291 tón vina, olja in 24 oseb. Tudi je prinesel seboj ostanke nesrečnega parobroda „Štefanije“, katere so pri Molfetti dobili z morskega dna. Tudi onih 18 oseb, katere so si s pomočjo trsatske Matere Božje rešile življenje, je

prišlo v Reko. Precej drugi dan sta šla dva moža na Trsat ter tam v imenu vseh tovarišev naprosila oo. frančiškane za slovesno sveto mašo, katera se je pela 2. t.m. pri oltarju milostne Matere nebeške. Vseh 18 oseb se je udeležilo presvete daritve, pri kateri so se iskreno zahvaljevali „morski zvezdi za svojo rešitev in molili za onih svojih 6 tovarišev, kateri so našli prerano smrt v morskih valovih. Blaga žena pokojnega Pajcurića je vsa zmedena vsled prevelikega žalovanja za nesrečnim možem. Neki dan tega tedna je prihitela z majhnim otročičem v naše mesto, hitela je z njim k morski obali ter govorila: Zdaj zdaj se bodo prikazali iz valov naš oče. Vsi, ki so slišali te besede, so bili globoko ginjeni. Ravno isti dan popoldne je priplul eden angleški parobrod. Imenuje se „Withe Gross.“ Prinesel je 1944 ton raznega blaga. Od Kalkute do nas je potreboval 31 dni. 27. t.m. pa je prišel iz Lethe v našo luko parobrod „Tisza“; 28 t.m. iz Genove parobrod „Adria“. Ta dva parobroda spadata h kr. ogrsk. pomorskemu društvu „Adria“. Madjari tedaj mislijo, da je Reka in pa morje ob našem Primorju za vselej njihovo, pa se motijo. Enkrat bo še vendar obveljala pravica. Ti gospodje previsoko mislijo o sebi. Starega revolucijonarja Košuta imenuje mesto za mestom „častnim občanom“. Pri bakljadi, prirejani ministr. predsedniku so proslavljali Košuta, podkupljeni s židovskim denarjem zahtevajo civilni zakon, nam so vzeli, meni nič, tebi nič, Reko in vse morje. Take krivice delajo dan za dnevom in čem bolj so predrzni, izdajalski in krivični, tem več se jim dovoljuje. Ako pa pri nas dijak žali z napitnico madjarona, mu odsodijo 6. mesecev ječe. — Isto tako se čudimo, kako so mogli naši poslanci pohiteti v Pešto ter tam obljubiti svojo podporo vladi, katera nima besede za Hrvatsko in Slavonijo, vladi, katera imenuje naše Primorje „ogersko-hrvaško“, kakor da bi bila naša zemlja del Ogerske in ne samostojna. vladi, katera hoče za židovski denar uvesti civilni zakon. Ne pojмимо, kako bodo tako vlado podpirali naši zastopniki, in še posebno duhovniki sv. katol. cerkve in celo naše metropole kanonik dr. Matunci, Ali more imeti tako svečenstvo kakšen ugled pri zavednih Hrvatih in prostem narodu? Se li to vjema z zavestjo katoliškega svečenika? Ni torej mogoče, da bi pri nas sv. katol. cerkev rodila one krasne plodove, katere poraja po družih deželah, dokler ima take nositelje. In ravno pri nas, kj r imamo žide, kalvine, luterane in razkolnike bi se morala kat. cerkev bujno razcvitati in obilen sad roditi, da bi naši verski in narodni sovražniki na lastne oči prepričali, kje je resnica. Ali namesto tega se bližamo vsak dan bolj marazmu in brezverstvu. In ako nam dobri Bog ne pošlje kmalu kat. narodnega nadvladike ne vemo, kdaj bomo izhajali. Gledé nadškofa smo zadnji čas nekoliko nemirni, kajti liberalci še vedno delajo na vse kriplje za svojega kandidata. Vendar že trdno upamo, da Bog Hrvatov ni še popolnoma zapustil!

Telegrami.

Dunaj, 5. decembra. Ministerski predsednik je, odgovarjajoč na interpelacijo Plenarjevo radi razpusta liberškega mestnega zastopa naglašal, da še kot minister notranjih stvari ni mogel odločevati o stvari, ker se ni vložila pritožba, ali toliko lahko reče, da pri obstoječih razmerah popolnoma odobrava, da je namestništvo mestni zbor raz-

pustilo. Ministerski predsednik grof Taaffe je našteval dolgo vrsto nepostavnosti razpuščenega liberškega mestnega zastopa. Mej drugim je na razžaljiv način kritikoval ministerske ukaze in delovanje mestnega zbora. Ob sedanski slavnosti so se govorili govori, zaradi katerih so se morali konfiscirati listi, ki so jih priobčili. Razpust je imel narediti konec terorizirajočemu strankarskemu duhu, kateri je onemogočil mirno bivanje obeh narodnostij v občini, katerega jednostranskega delovanja bi ne bila mogla dalje trpeti nobena drž. administracija. (Odobranje na desnici.) Plenar je predlagal debato o odgovoru v jutranji seji, kar se je vsprejelo. Za Plenarjev predlog glasovali so nemški liberalci, nemški nacionalci, Mladočehi, protisemitje in del Coroninijevega kluba.

Bukarešt, 4. decembra. Zbornica je dovolila 300.000 frankov letne apanaže prestolonasledniku, katere polovico pa odpade princesinji Maryji.

Peterburg, 4. decembra. Vojno sodišče v Saratovu je obsodilo zaradi tamošnjih nemirov ob začetku kolere 23 zatožencev na smrt, 25 k posilnemu delu in 18 pa v ječo.

Pariz, 4. decembra. Panamska komisija je sklenila, povabiti podpisovalce chekov, katere so dobili v neki banki, da izvé, od kod izvirajo one svote.

Lüttich, 4. decembra. Dinamitna patrona se je razletela pred železnimi fužinami v Seraingu. Škoda neznatna, jeden uradnik lahko ranjen.

Smrti.

V bolnišnici:

2. decembra. Marjeta Osel, prodajalka kruha, 28 let, Rečne ulice 3, otrpnjenja pluć.

29. novembra. Jurij Berton, dninar, 56 let, carcinoma ventriculi.

30. novembra. Jera Pivk, gostija, 24 let, legar.

Tujci.

2. decembra.

Pri **Maliču**: dr. Schweiger; Kassawitz, Honigsfeld, Engel, Smeidl, trgovci; Baruch z Dunaja. — Premier, potovalec, iz Zidanega Mosta. — Pröls, trgovec, iz Monakovega. — Neuman, trgovec, iz Pečuha. — Guttman, trgovec, iz

Frankobroda. — Selnik, graščak, iz Zagorja. — pl. Gosset tovarnar, iz Hrastnika.

Pri **Stonu**: Osele; Oliva, nadinženir, s soprogo; Weitz, izdelovatelj klavirjev; Stern, potovalec; Schreiber; Fischl, z Dunaja. — Grasehek, Beneš, Kezi iz Kamnika. — Zupan, orglar, iz Kamne Gorice. — Feuerstein, potovalec, iz Gradca. — Fan, gimn. profesor, iz Novega Mesta. — Redenšek, iz Pulja. — Slieber iz Sele. — Domladiš iz Ilir. Bistriee.

Pri **avstrijskem caru**: Thaller, gostilničar, iz Železnikov. — Nynka, trgovec, iz Lvova.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Motrina na 24 ur v m/h
opazovanja	razkomet v mm	toplotna po Celsiusu			
7. u. jut.	741.9	-0.6	sl. vzh.	oblačno	3-20
3. u. pop.	740.0	2.0	sl. zap.	dež	sneg
9. u. zveč.	737.0	0.4	brezv.	"	"
7. u. jut.	730.6	-6.6	brezv.	oblačno	16-70
2. u. pop.	728.2	2.0	sl. zapad	"	dež
9. u. zveč.	721.9	0.8	"	"	sneg

Rednja temperatura obeh dni 1.0° in 0.7°, oziroma za 0.3 in 0.3° pod normalom.

J. Giontini-jeva

knjigarna in trgovina s papirjem v Ljubljani

temple priporočila: 563 3-3

„**Nazorni nauk**“, I. del. Cena gl. 3.50.
 „**Nazorni nauk**“, II. del. Cena gl. 3.50 (obsežajoč 150 barvnih podob za prvi pouk najvažnejših strupenih in pitomih rastlin).
 „**Narodni koledar**“, ilustriran, za navadno leto 1893. Cena gl. 1.—, po pošti gl. 1.15.
 „**Maksimiljan I., cesar mehiškanski**. Cena 20 kr., po pošti 23 kr.
 „**Šaljivi Jaka**“, I. zvezek. Cena 24 kr., po pošti 27 kr.
 „**Zbirka narodnih pripovedek**“, I. in II. zvezek. Cena zvezku 20 kr., po pošti 23 kr.
 „**Srce**“, 4 zvez. vezan. Cena gl. 1.—, po pošti gl. 1.15.
 Frančiška Hoffmanna povesti (4 zvezki, vezani):
 „**Bog pomaga**“, — „**Peter Prostak**“, — „**Kakó vzgaja usoda**“, — „**Kar Bog stori, vse prav stori**“. Cena vsakemu zvezku 40 kr., po pošti 43 kr.

Za naše male

primerna 562 3-3

božična darila.

Knjige s podobami in spise za mladino, slovenski in nemški; šolska priprava in priprava za risanje in slikanje; igrače v raznovrstni izbiri po najnižjih cenah prodaja

J. Giontini,

knjigarna in trgovina s papirjem v Ljubljani.

Katoliška tiskarna
 priporočila raznovrstne
vizitnice
 po nizki ceni.

Primarij
dr. Vinko Gregorič
 javlja, da
se je vrnil v Ljubljano.
Ordinira na Dunajski cesti 3
vsak dan od 2. do 4. ure popoldan izimši
nedelje in praznike. 568 5-1

Dunajska borza.

Dne 5. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 85 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 „ 60 „
Zlata renta 4%, davka prosta	115 „ 45 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 60 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	980 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	315 „ 50 „
London, 10 funtov strl.	119 „ 95 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 56 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 66 „
Nemških mark 100	58 „ 90 „

Dne 3. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	113 gld. 60 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 50 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 „ 75 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	155 „ 50 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	188 „ 50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 30 „
Zastavna pisma	100 „ 40 „
Kreditne srečke, 100 gld.	192 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	64 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	— gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 „ 70 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	65 „ 75 „
Windischgrazove srečke, 20 gld.	58 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 „ 55 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2795	50 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	92 „ — „
Papirni rubelj	1 „ 17 1/2 „
Laških lir 100	— „ — „

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Sveto pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s portno pošiljateljico vred gl. 2.60.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Žrebanje dne 2. januarja.

Dunajske komunalne promese

à gl. 3 1/2 in 50 kr. kolek.

Glavni dobiček 200.000 gld. avstr. velj.

Kreditne promese

à gl. 4 1/2 in 50 kr. kolek.

Glavni dobiček 150.000 gld. av. v.

Obe vkupe le 8 1/2 goldinarja.